

Regeringens proposition

1981/82: 176

om garantier för nordiska projektinvesteringslån

beslutad den 25 mars 1982.

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

ROLF WIRTÉN

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås riksdagen godkänna att svenska staten får ikläda sig garantiansvaret för Sveriges andel gentemot Nordiska investeringsbanken för projektinvesteringslån och -garantier. Dessutom föreslås att fullmäktige i riksgäldskontoret bemyndigas teckna avtal om sådant garantiansvar.

Med projektinvesteringslån menas lån till regeringar, myndigheter och företag främst i u-länder, men även i bl. a. statshandelsländer, för finansiering av investeringsprojekt med nordiskt intresse.

EKONOMIDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1982-03-25

Närvarande: statsminister Fälldin, ordförande, och statsråden Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Elmstedt, Ahrland, Molin

Föredragande: statsrådet Wirtén

Proposition om garantier för nordiska projektinvesteringslån

1 Inledning

Nordiska ministerrådet antog den 4 december 1975 en överenskommelse om upprättande av en nordisk investeringsbank. I proposition 1975/76: 108 hemställde regeringen om riksdagens ratifikation. Såväl riksdagen som de övriga nordiska parlamenten godkände överenskommelsen och Nordiska investeringsbanken bildades den 1 juni 1976.

Nordiska investeringsbankens uppgift är att ge lån och ställa garantier på bankmässiga villkor och i överensstämmelse med samhällsekonomiska hänsyn för genomförande av investeringsprojekt och export av nordiskt intresse.

Enligt sina stadgar kan Nordiska investeringsbanken lämna lån och ställa garantier på upp till 250% av sitt grundkapital, vilket för närvarande är 400 miljoner SDR (särskilda dragningsrätter som utges av Internationella valutafonden) vilket motsvarar ca 2,6 miljarder svenska kronor (enligt kursen den 3 mars 1982, 1 SDR = 6,53123 kr). Detta innebär en totalram för bankens verksamhet på 1000 miljoner SDR eller ca 6,5 miljarder svenska kronor.

Under Nordiska investeringsbankens fjärde verksamhetsår 1981 visade rörelsen fortsatt ökning. Sedan verksamhetens början år 1976 har banken totalt beviljat 121 lån till ett värde av 592 miljoner SDR, motsvarande 56% av bankens låneram efter avdrag för låneamorteringar på 27,6 miljoner SDR. Under 1981 beviljades 37 lån motsvarande 175 miljoner SDR. Av bankens totala utlåning 1981 gick 84% till investeringsprojekt i Norden. Den geografiska spridningen vad gäller investeringsprojekten i Norden speglar i stort fördelningen av de nordiska ländernas kapitalinsatser i

banken. Väsentliga motiv till många av de nordiska investeringsprojekt som banken finansierat har varit behovet av strukturanpassning över landgränserna i Norden och önskemålet att stärka den internationella konkurrensförmågan hos nordiska företag.

Bankens nettoöverskott uppgick 1981 till 13,2 miljoner SDR, en ökning med 10% från året innan och en förräntning av det egna kapitalet på ca 10%.

2 Nordisk projektexport

2.1 Bakgrund

Nordiska ministerrådet föreslog i en skrivelse till Nordiska rådet i januari 1981 åtgärder för ett utökat nordiskt samarbete om projektexport (ministerrådsförslaget B 33/e till Nordiska rådets 29:e session). Med anledning därav beslutade Nordiska rådet den 4 mars 1981 att rekommendera ministerrådet att besluta om sådana åtgärder (rekommendation I/1981).

Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) beslutade därefter vid sitt möte den 15 och 16 september 1981 att inleda ett nordiskt samarbete om projektexport. Syftet med ett sådant samarbete skall vara att öka de nordiska företagens konkurrenskraft vid affärer som rör s. k. systemleveranser till utvecklings- och statshandelsländer. Utdrag ur ministerrådets beslutsprotokoll bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 1*. Vid ministerrådets (samarbetsministrarna) sammanträde den 28 februari 1982 gjordes vissa ändringar i den tidigare överenskommelsen. Utdrag ur protokollet från detta sammanträde bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

Ett första avsnitt i beslutet avser åtgärder på informationsområdet. Bl. a. rekommenderas de nordiska ländernas exportfrämjande organisationer dels att förstärka sitt traditionella samarbete, dels att överväga gemensamma exportfrämjande aktioner i utvecklings- och statshandelsländer samt vid internationella utvecklingsorganisationer och banker. Vidare uppdras åt de nordiska ländernas utrikesförvaltningar att beakta möjligheterna till nordiskt samarbete och nordisk arbetsfördelning vid projektbevakning i tredje land och vid internationella organisationer.

Ett andra avsnitt i beslutet avser åtgärder för att främja nordisk projektexport vad avser existerande arrangemang för statsunderstödda exportgaranti- och exportkreditarrangemang. Det uppdras åt de nordiska ländernas garantiinstitut att, så långt möjligt, öka täckningsgraden avseende underleveranser från andra nordiska länder och samordna garantisystemen. Vidare anmodas de nordiska ländernas exportkreditinstitut att inleda överläggningar om en harmonisering av villkoren för statsstödda exportkrediter i de nordiska länderna samt att med Nordiska investeringsbanken utreda möjligheterna att skapa nordiska exportkreditarrangemang. Avsikten är att

genom en sådan samordning skapa en gemensam upphandlingsregion i Norden vid leveranser till stora projekt framför allt i utvecklingsländer men även i statshandelsländer.

Ett tredje avsnitt i beslutet innebär att en nordisk projektexportfond inrättas på försök i tre år i anslutning till Nordiska investeringsbanken. Fonden skall framför allt kunna ge stöd till s. k. förinvesteringsstudier. Frågan om projektexportfonden har behandlats i regeringens proposition 1980/81: 182 om Nordiska ministerrådets allmänna budget för år 1982 m. m.

En sista del av ministerrådets beslut avser inrättandet av ett för de nordiska länderna gemensamt finansieringssystem, nordiska projektinvesteringsslån, vilket skall administreras av Nordiska investeringsbanken. Jag avser nu att behandla denna fråga.

2.2 Nordiska projektinvesteringsslån

Eftersom det har bedömts föreligga ett behov av ett nordiskt, kompletterande finansieringssystem för att tillgodose efterfrågan på en ändamålsenlig totalfinansiering av projekt i främst u-länder men också bl. a. i statshandelsländer, har Nordiska ministerrådet beslutat att genomföra ett sådant gemensamt finansieringssystem från 1 juli 1982. Projektinvesteringsslånen anses kunna stärka nordiska företags möjligheter att konkurrera med de större industriländerna på projektexportmarknaden vad gäller finansieringsvillkor.

Ministerrådets beslut om projektinvesteringsslån innebär i huvudsak följande.

Med nordiska projektinvesteringsslån avses lån till regeringar, myndigheter och företag främst i u-länder, men även i bl. a. statshandelsländer, för finansiering av investeringsprojekt med nordiskt intresse. Lånen skall vara komplement till existerande nordiska och andra internationella finansieringsmöjligheter.

De nordiska projektinvesteringsslånen skall tillsammans med annan finansiering medverka till totalfinansieringen av investeringsprojekt. Lånen avses bidra till finansieringen av bl. a. infrastrukturinvesteringar, fast rörelsekapital, räntor under byggnadstiden och utbildningskostnader. Lånen skall däremot inte lämnas för finansiering av sådana exportleveranser från Norden, vilka normalt finansieras genom exportkrediter. De skall inte heller knytas till finansiering av den s. k. kontantandelen vid exportkontrakt.

Lånen skall lämnas till projekt utanför Norden där det föreligger ett intresse från minst två nordiska länder. Det kan härvid vara fråga om ett samarbete mellan leverantörer i två eller flera nordiska länder eller att leverantörer från olika nordiska länder är intresserade av olika komponenter i ett visst projekt eller av olika faser av projektet. Lån kan även lämnas till projekt där det vid tidpunkten för lånebeslutet föreligger leveransintres-

sen från minst två nordiska länder, även om beställning slutligen sker från enbart ett nordiskt land, t. ex. efter nordisk anbudstävlan. Ytterligare exempel på nordiskt intresse är långsiktigt samarbete mellan företag i låntagarlandet och företag i Norden. Även här skall det föreligga ett kommersiellt intresse för projektet från minst två nordiska länder.

Lånen skall lämnas selektivt och inriktas på projekt där nordiska företag är internationellt konkurrenskraftiga samt, i likhet med motsvarande lån från Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna lämnas på bankmässiga villkor och utan räntesubventioner. De bör i regel täcka endast en del av de totala investeringskostnaderna i enlighet med praxis hos investerings- och utvecklingsbanker.

Med hänsyn till kravet på bankmässiga villkor torde lån komma att bli beviljade företrädesvis för finansiering av projekt i s. k. medelinkomstländer och statshandelsländer med relativt god kreditvärdighet. Projektinvesteringsslån till högriskländer bör ges endast då särskilda skäl föreligger. För att sprida risktagandet, bör projektinvesteringsslånen lämnas till projekt i flera olika länder.

Lånen skall beviljas av Nordiska investeringsbanken samt av andra banker och kommersiellt arbetande kreditinstitut i Norden. Projektinvesteringsslånen innebär ett risktagande som instituten och bankerna inte kan påta sig utan att försvaga sin kreditvärdighet. Detta gäller speciellt länderriskerna. För att projektinvesteringsslånen skall kunna rymmas inom bankernas resp. institutens normala verksamhet, bör kreditriskerna avlyftas genom ett särskilt system med garantier utställda av de nordiska länderna.

Nordiska investeringsbanken skall administrera riskavlyftningssystemet. Medlemsländernas garantier till investeringsbanken kan ges i garantiavtal mellan banken och vart och ett av medlemsländerna, innehållande regler för betalningsprocedurerna m. m.

Garantierna lämnas av de nordiska länderna såsom ett pro rata åtagande i relation till det totala garantiansvaret. Härigenom garanterar de enskilda länderna Nordiska investeringsbanken mot eventuella kreditförluster vid projektinvesteringsslån. Garantiåtagandena görs i enlighet med den nordiska fördelningsnyckeln, dvs. i praktiken i förhållande till ländernas bruttonationalprodukt. Den svenska andelen utgör för närvarande 41,4%. Villkoren för dessa garantier, såsom garantiavgiftens storlek och självriskandelen för garantitagaren, fastställs av Nordiska investeringsbanken från fall till fall. Banken skall göra särskilda avsättningar, att utgöra buffert för att ländernas garantiåtagande inte i ett enskilt fall skall behöva tas i anspråk. Nordiska investeringsbanken kan även utnyttja den allmänna reserveringen för kreditrisker, till dess de särskilda avsättningarna för projektinvesteringsslånen bedöms vara tillräckligt stora. Garantitagarens självrisk skall vara lägst 10%. Inbetalning av medlemsländernas garantiåtaganden skall ske på anmodan av Nordiska investeringsbankens styrelse när täckning av sådana kreditförluster inte bedöms kunna ske genom de särskilda avsättningarna för projektinvesteringsslån.

Som nämnts skall, förutom Nordiska investeringsbanken även andra banker och kreditinstitut i Norden kunna lämna projektinvesteringsslån. I sådana fall, och förutsatt att lånen svarar mot de uppställda kraven och syftena, påtar sig Nordiska investeringsbanken garantiutfästelsen inom beloppsramen för projektinvesteringsslån.

Av Nordiska investeringsbanken lämnade projektinvesteringsslån och projektinvesteringsgarantier skall ingå i Nordiska investeringsbankens balansräkning.

En beloppsram för utestående projektinvesteringsslån och -garantier har fastställts. Denna begränsar volymen för sådana lån och garantier till en nivå som har bedömts vara rimlig i förhållande till Nordiska investeringsbankens totala låneverksamhet och upplåningsförutsättningar i övrigt. Beloppsramen för projektinvesteringsslån och -garantier avräknas inte mot Nordiska investeringsbankens totala ram på 1000 miljoner SDR, utan innebär att banken får utökade lånemöjligheter i och med den nya verksamheten.

Beloppsramen för utestående projektinvesteringsslån och -garantier är 350 miljoner SDR. Detta innebär att ca 25 % av Nordiska investeringsbankens samlade utlåningskapacitet, inklusive den nya beloppsramen, är avsatt för projektinvesteringsslån.

Kredit- och garantilöften vid projektinvesteringsslån kan eventuellt komma att resultera i att lånetaket snabbt uppnås. Sådana löften kommer sannolikt endast delvis att resultera i lån eller garantier. Baserat på de erfarenheter, som kommer att göras vad avser utfallet av utställda löften, skall Nordiska ministerrådet, efter framställning från Nordiska investeringsbanken, kunna medge att banken lämnar kredit- och garantilöften utöver ramen på 350 miljoner SDR. Medlemsländernas garantiansvar är dock maximerat till 90 % av ramen, dvs. 315 miljoner SDR.

Att inrätta ett system med nordiska projektinvesteringsslån förutsätter dels att frågan om garantier till Nordiska investeringsbanken föreläggs parlamenten i de nordiska länderna, dels att Nordiska investeringsbankens stadgar ändras. Ministerrådet har redan beslutat om sådana stadgeändringar. Dessa träder i kraft den 1 juli 1982 under förutsättning att länderna dessförinnan har lämnat garantierna till banken. Beslutet om stadgeändringar behöver inte föreläggas de nordiska parlamenten för ratificering enligt den nordiska överenskommelsen från den 4 december 1975.

3 Föredragandens överväganden

Ministerrådet framhöll i sin skrivelse till Nordiska rådet att det under den senare hälften av 1970-talet skedde en märkbar stegring av investeringsverksamheten främst i de oljeexporterande och nyligen industrialiserade u-länderna, men även i viss mån i andra u-länder och i statshandels-

länderna. Dessa investeringar baseras till en betydande del på systemleveranser från industriländerna, bl. a. i form av s. k. nyckelfärdiga anläggningar. Investeringsbehoven i u-länderna är omfattande. Fortsatta leveranser från industriländerna behövs sannolikt för att dessa behov skall kunna tillgodoses.

Ministerrådet menar att flera omständigheter talar för att mycket står att vinna med ett ökat nordiskt samarbete vid projektexport. Industrierna i de nordiska länderna håller en hög teknologisk nivå. Inom många områden kompletterar företag i de nordiska länderna varandra. Dessutom underlättas ett samarbete av ländernas geografiska och språkliga närhet. Ministerrådet anger att de nordiska länderna lämnar förhållandevis stora bidrag till internationella organisationer och utvecklingsbanker, som t. ex. UNDP, Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna samtidigt som Norden har en låg andel av upphandlingen till projekt som finansieras av dessa.

Som framgått av den tidigare lämnade redogörelsen har ministerrådet, efter rekommendation av Nordiska rådet beslutat om olika åtgärder rörande nordiskt samarbete om projektexport. Ett viktigt inslag i detta samarbete är att införa finansieringssystemet för nordiska projektinvesteringsslån.

Jag delar ministerrådets uppfattning om betydelsen av att förstärka det nordiska samarbetet i fråga om projektexport. Jag förordar därför att det nämnda systemet införs för finansiering av investeringsprojekt i tredje land, där nordiskt intresse föreligger. Projektinvesteringsslånen torde kunna förstärka de nordiska ländernas konkurrenskraft när det gäller att erbjuda finansieringsmöjligheter. Dessutom ges projektinvesteringsslånen till sektorer, där bl. a. u-ländernas behov av kompletta anläggningar är påtagligt.

Jag anser att Nordiska investeringsbanken, i sin egenskap av samnordisk bank, är en naturlig långgivare och administratör vid projektinvesteringsslånen. Men även andra nordiska affärsbanker och kreditinstitut bör kunna lämna projektinvesteringsslån. Vare sig Nordiska investeringsbanken eller någon av de andra långgivarna torde, inom ramen för sin normala verksamhet, kunna lämna projektinvesteringsslån om inte kreditriskerna avlyfts. Så bör ske genom ett särskilt riskavlyftningssystem med garantier från de nordiska länderna på upp till 90 % av eventuella kreditförluster när det gäller investeringsbanken, resp. från investeringsbanken inom be-
loppsramen när det gäller övriga långgivare. Ett sådant system har föreslagits av ministerrådet.

Jag förordar att Sverige ikläder sig det angivna garantiansvaret för projektinvesteringsslån och garantiutfästelser uppgående till 130 415 000 SDR, motsvarande ca 851,8 miljoner kronor enligt kursen den 3 mars 1982, gentemot Nordiska investeringsbanken. Riksdagen bör därför föreslås att dels godkänna att svenska staten ikläder sig sådant garantiansvar, dels bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att teckna avtal härför med Nordiska investeringsbanken. En förutsättning är att motsvarande förslag godkänns av parlamenten i de övriga nordiska länderna.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag anført i det föregående hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. godkänna att svenska staten ikläder sig garantiansvaret för Sveriges andel, uppgående till 130 415 000 SDR, gentemot Nordiska investeringsbanken för projektinvesteringslån och projektinvesteringsgarantier.
2. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att teckna avtal med Nordiska investeringsbanken rörande svenska statens garantiansvar för projektinvesteringslån och projektinvesteringsgarantier.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

NORDISK MINISTERRÅD
Sekretariatet

Utdrag
BESLUTNINGS-
PROTOKOLL

**Ministerrådets (samarbeidsministrenes) møte
15.–16. september 1981 ved Sunne i Sverige**

Gjennomføring av ministerrådsforslag om nordisk samarbeid om prosjekt-eksport.

- a) Ministerrådsbeslutning angående nordisk samarbeid om prosjekt-eksport.

Ministerrådet (samarbeidsministrene) godkjente beslutningsforslaget, inntatt som vedlegg 1.

- b) Ministerrådsdirektiv til Nordisk Investeringsbank angående nordiska prosjektinvesteringsslån.

Ministerrådet (samarbeidsministrene) godkjente forslag til direktiv, inntatt som vedlegg 2.

- c) Ikrafttreden.

Ministerrådet (samarbeidsministrene) besluttet att a) og b) skal tre i kraft den 1. juli 1982 under forutsetning av at de nasjonale garantier til Nordisk Investeringsbank foreligger på dette tidspunkt.

Ministerrådets (samarbidsministrenes) møte 15.–16. september 1981 ved Sunne i Sverige

Förslag till ministerrådsbeslutet angående nordiskt samarbete om projektexport

Nordiska ministerrådet (samarbetsministrarna) beslutar förverkliga ett nordiskt samarbete om projektexport i linje med ministerrådsförslaget B 33/e till Nordiska rådets 29:e session genom följande åtgärder:

A. Åtgärder på informationsområdet

1. Nordiska ministerrådet rekommenderar att de exportfrämjande organisationerna i de nordiska länderna undersöker möjligheterna att förstärka sitt traditionella samarbete såväl mellan hemmaorganisationerna som representationerna i utlandet. Organisationerna bör därvid dryfta vilka nya former som kan behövas för att på ett mer effektivt sätt – också med tanke på möjliga kostnadsbesparingar – tillvarata de nordiska ländernas resurser för projektbevakning.
2. Nordiska ministerrådet rekommenderar att de exportfrämjande organisationerna i de nordiska länderna undersöker möjligheterna att i samverkan utveckla samordnade informationsförmedlingssystem, öppna för alla nordiska företag. De exportfrämjande organisationerna bör tillsammans med näringslivets branschorganisationer ta initiativ till seminarier och symposier på konkreta områden, bland annat för att bygga upp personliga kontakter mellan företrädare för företag som är engagerade i projektexport.
3. Nordiska ministerrådet rekommenderar att de exportfrämjande organisationerna överväger gemensamma projektexportframstötter till exempel i form av presentation av nordiska kompetensområden i mottagar/köparländer samt i form av speciella missioner till internationella utvecklingsorganisationer och -banker. På motsvarande sätt bör de nordiska ländernas representation vid internationella utvecklingsorganisationer utnyttjas för att gemensamt på hög nivå informera om de leverans- och samarbetsmöjligheter, som Norden kan erbjuda.
4. Nordiska ministerrådet uppdrar åt den nordiska ämbetsmannakommittén för handelspolitiska frågor att följa att erforderligt informationsutbyte och erforderlig konsultation anordnas i de frågor som nämns i 1–3 och att årligen rapportera till ministerrådet om verksamheten.
5. Nordiska ministerrådet uppdrar åt de ansvariga myndigheterna att, när förändringar övervägs i representationen såväl vid internationella organisationer som i tredje land, beakta möjligheterna till nordiskt samarbete eller nordisk arbetsfördelning när det gäller projektexportbevakning. Ämbetsmannakommittén för handelspolitiska frågor bör utveckla en för detta ändamål behövlig konsultationsprocedur samt rapportera årligen till Nordiska ministerrådet om resultatet av dessa överväganden.
6. Nordiska ministerrådet uppdrar åt nordiska ämbetsmannakommittén för biståndsfrågor att verka för att de nordiska länderna får en riklig representation på tjänster i de internationella utvecklingsorganisationerna.

7. Nordiska ministerrådet uppdrar åt nordiska ämbetsmannakommittén för biståndsfrågor att överväga hur nordiska tjänstemän i internationella utvecklingsorganisationer kan, i samarbete med exportfrämjande organisationer, erbjudas möjligheter att göra sig bekanta med den nordiska industrins prestationsförmåga.
8. Nordiska ministerrådet har uppmärksammat de problem som utredningen påvisat för personal som tjänstgjort vid internationella utvecklingsorganisationer att återvända till yrkeslivet i hemlandet och uppmanar de ansvariga nationella myndigheterna att överväga åtgärder för att underlätta detta.

B. Åtgärder avseende existerande finansieringsordningar

Nordiska ministerrådet beslutar om följande åtgärder för att främja nordisk projektexport vad avser existerande statsstödda exportgaranti- och exportkreditordningar. Samtidigt vill Nordiska ministerrådet understryka betydelsen av en ökad harmonisering av de nationella finansieringsordningarna i detta syfte. En ökad harmonisering skulle även minska på risken för eventuell konkurrensförvrängning.

1. Exportgarantiordningarna

Nordiska ministerrådet ger de nordiska ländernas exportgarantiinstitut i uppdrag att uppta en diskussion med målsättning att ingå avtal om

- en så hög garantitäckning som möjligt från huvudleverantörlandets garantiinstitut avseende underleveranser från andra nordiska länder vid såväl köpar- som leverantörkrediter,
- samordnade garantier vid köpar- och leverantörkrediter där ett garantiinstitut inte täcker under- eller sidoleveranser från andra nordiska länder enligt punkten ovan, samt
- på nordiskt plan samordnade säkerhetsgarantier (bonds) som vid exportleveranser lämnas som säkerhet till beställaren i form av garantier för anbud, förskott, leveranstid och andra leverantörers prestationer.

Som ett alternativ till samordnade garantier bör instituten även diskutera möjligheten till ett återförsäkringssystem.

Därtill bör garantiinstitutet eftersträva att de praktiska problemen vid enskilda nordiska exportsamarbetsprojekt blir lösta på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. Vid ändringar av de nationella exportgarantivillkoren bör även beaktas behovet av en utökad nordisk harmonisering.

2. Exportkreditordningarna

I syfte att underlätta nordiskt exportsamarbete anser Nordiska ministerrådet att det är angeläget att de berörda finansieringsinstitutet på det praktiska planet vid projekt, där behov för samordning av exportfinansiering föreligger, i så stor utsträckning som möjligt försöker tillgodose leverantörernas intressen i detta avseende.

Önskemålen om en ökad nordisk harmonisering av exportkreditvillkoren bör beaktas när ändringar av de nationella exportkreditvillkoren övervägs. De nationella exportfinansieringsinstitutet anmodas att gemensamt diskutera möjligheter till harmonisering och komma med önskemål och förslag härom.

3. Nordiska exportkreditramar

Nordiska ministerrådet konstaterar att nordiska exportkreditramar i vissa situationer kan utgöra ett intressant instrument att befrämja nordisk export, men att problem även kan uppkomma vid dylika kreditra-

mar. Nordiska investeringsbanken anmodas att i samarbete med de berörda nationella instituten utarbeta en rapport om den pågående försöksverksamheten avseende exportkreditramar med synpunkter på för- och nackdelar samt på möjligheterna att kunna etablera kreditramar bl. a. i samband med projekt som finansieras av internationella utvecklingsbanker. En rapport över detta skall inlämnas till Nordiska ministerrådet före utgången av oktober 1982.

C. Upprättande av en nordisk projektexportfond

Nordiska ministerrådet beslutar upprätta Nordiska projektexportfonden för en treårig försöksperiod. Fondens verksamhet finansieras över Nordiska ministerrådets allmänna budget.

Fondens verksamhet skall syfta till att stärka de nordiska företagens internationella konkurrenskraft vid export till framför allt utvecklingsländer men även statshandelsländer. Stödverksamheten skall utformas så att den främjar det industriella samarbetet i Norden.

Den nordiska projektexportfonden skall ge stöd till förutsättnings- och lönsamhetsstudier (s. k. prefeasibility- och feasibility studier) av investeringsprojekt som är i nordiskt intresse. En studie, som erhållit stöd av fonden, bör utföras av ett eller flera nordiska företag varvid huvudregeln bör vara att flera nordiska företag deltar. Dessutom bör företag i minst två nordiska länder ha betydande leveransintressen eller andra kommersiella intressen i projektet såsom genom försäljning av tjänster eller i form av långsiktigt samarbete mellan företag i Norden och företag utanför Norden. I övrigt bör vid tolkningen av begreppet nordiskt intresse den erfarenhet utnyttjas som vunnits av Nordiska investeringsbanken i dess verksamhet. Stöd bör företrädesvis ges i samband med projekt som är ägnade att främja ett samarbete mellan konsult- och/eller leverantörföretag i två eller flera nordiska länder. Fonden kan bevilja bidrag som täcker högst 50 procent av kostnaderna för uppgörande av förutsättnings- och lönsamhetsstudier i samband med projektexport. Huvudregeln bör vara att det beviljade bidraget återbetalas om ett anbud vars förarbeten stötts av fonden leder till affär. Styrelsen bör dock kunna medge undantag från återbetalningsskyldigheten om särskilda skäl föreligger.

Som allmänna riktlinjer för verksamheten bör dessutom gälla följande. Stödet bör ges en sådan utformning att det någorlunda svarar mot utformningen av de enskilda nordiska ländernas motsvarande stödsystem. Fonden bör med andra ord i det stora hela icke ställa en gruppering med deltagande av företag från mer än ett nordiskt land i en gynnsammare situation än en rent nationell gruppering. Ytterligare bör gälla att stödet fördelas så att en rimlig balans över tiden i fördelningen länderna emellan uppstår.

Stödet i samband med uppgörande av förutsättnings- och lönsamhetsstudier skall vara fondens huvuduppgift. Fonden skall emellertid härutöver även kunna ge stöd med högst 50 procent av kostnaderna till genomförandet av

- nordiska och internationella seminarier och konferenser inom områden och branscher, där nordiska företag internationellt sett är konkurrenskraftiga;
- grundläggande marknadsundersökningar och studier av efterfrågesituationen i målområden, där ett nordiskt intresse för leveranser kan föreligga och där studierna inte kan genomföras nationellt;
- identifiering av nordiska kompetensområden genom analyser av industrisektorer, konsulttjänster osv. i Norden.

Hur stor del av fondens medel som skall kunna avsättas för stöd till detta slags aktiviteter fastställs vid budgetbehandlingen.

Det är av vikt att fonden i sin verksamhet nära samarbetar med de nordiska ländernas exportfrämjande organisationer. Dessa bör vara företrädare i fondens styrelse. Denna föreslås bestå av två representanter för varje nordiskt land, utsedda för samma tid som försöksperioden, dvs. tre år.

Administrationen bör vara liten. Administrationens storlek fastställs vid budgetbehandlingen. Fonden föreslås placerad i Helsingfors, vilket bör möjliggöra samverkan med Nordiska investeringsbanken, också på ett administrativt plan. För att ytterligare underlätta en önskvärd koordinering med verksamheten i banken, bör denna vara företrädare med en observatör vid sammanträden med projektexportfondens styrelse.

Nordiska ministerrådet fastställer stadgar för fonden enligt bilaga.

Nordiska ministerrådet beslutar att överenskommelsen den 31 januari 1974 om de anställdas rättsställning vid nordiska institutioner skall gälla för Nordiska projektexportfonden.

D. Nordiska projektinvesteringslån

Nordiska ministerrådet beslutar införa ett för de nordiska länderna gemensamt finansieringssystem, "nordiska projektinvesteringslån". Härmed avses lån till stater, myndigheter och företag främst i utvecklingsländer, men även i bland annat statshandelsländer, för finansiering av investeringsprojekt med nordiskt intresse.

Införandet av nordiska projektinvesteringslån förutsätter dels att frågan om garantier till Nordiska investeringsbanken förelägges parlamenten i de nordiska länderna och dels att Nordiska investeringsbankens stadgar ändras.

Enligt artikel 2 i överenskommelsen om upprättande av Nordiska investeringsbanken kan bankens stadgar ändras genom beslut av Nordiska ministerrådet, dock icke så att förekommande borgenärs säkerhet minskas. Nordiska rådet skall beredas tillfälle att yttra sig över förslag till stadgeändringar av principiell betydelse för bankens ändamål, verksamhet och drift. Så har skett vid Nordiska rådets 29:e session år 1981 i Köpenhamn ävensom vid möte i rådets ekonomiska utskott i Island den 29 och 31 juli 1981.

1. Definition

Med nordiska projektinvesteringslån avses lån till stater, myndigheter och företag främst i u-länder, men även i bl. a. statshandelsländer, för finansiering av investeringsprojekt med nordiskt intresse. Lånen skall vara komplement till existerande internationella och nordiska finansieringsmöjligheter.

De nordiska projektinvesteringslånen skall tillsammans med annan finansiering kunna medverka till totalfinansieringen av investeringsprojekt. Lånen avses bidra till finansieringen av bl. a. infrastrukturinvesteringar, fast rörelselkapital, räntor under byggnadstiden och utbildningskostnader. Lånen skall däremot inte lämnas för finansiering av exportleveranser från Norden, vilka normalt finansieras genom exportkrediter. De skall inte heller knytas till finansiering av den s. k. kontantandelen eller lokala kostnader vid exportkontrakt.

Lånen skall lämnas till projekt utanför Norden där det föreligger ett intresse från minst två nordiska länder. Det kan härvid vara fråga om ett

samarbete mellan leverantörer i två eller flera nordiska länder eller att leverantörer från olika nordiska länder är intresserade av olika komponenter i ett visst projekt eller av olika faser av projektet.

Lån kan även lämnas till projekt där det vid tidpunkten för lånebeslutet föreligger leveransintressen från minst två nordiska länder, även om beställning slutligen sker från enbart ett nordiskt land t. ex. efter nordisk anbudskonkurrens.

Ytterligare exempel på nordiskt intresse är långsiktigt samarbete mellan företag i låntagarlandet och företag i Norden. Det kan härvid vara fråga om samarbete avseende råvaruutvinning, produktion, utveckling och tillämpning av teknologi och/eller fortgående leveranser av komponenter. Även här skall det dock föreligga ett kommersiellt intresse ifråga om projektet från minst två nordiska länder. Också nordiska ägarintressen skall kunna beaktas vid bedömningen av det nordiska intresset.

Vid tolkningen av det nordiska intresset bör dessutom beaktas de principer som fastställts för och utvecklas inom Nordiska investeringsbankens verksamhet.

Lånen skall lämnas selektivt och inriktas på projekt där Norden är internationellt konkurrenskraftigt. Därtill bör man sträva till att uppnå en rimlig balans över en längre tidsperiod mellan de enskilda ländernas insats i form av statliga garantier och "nytta" i form av export, samarbetsavtal el. dyl. avseende projekt för vilka lån lämnas.

2. Lånevillkoren

Investeringsprojekt som finansieras med nordiska projektinvesteringslån bör kunna bedömas bli ekonomiskt lönsamma.

De nordiska projektinvesteringslånen skall i likhet med Världsbankens och de regionala utvecklingsbankernas motsvarande lån lämnas på bankmässiga villkor och utan räntesubventioner. Avsikten är att lånen i regel lämnas till fast räntesats under hela lånetiden, eventuellt med en ränteomförhandlingsklausul vid långa lånetider för att underlätta refinansieringen. Lån bör dock även helt eller delvis kunna lämnas till rörlig ränta om låntagaren önskar detta. Räntan och den premie som uttas för risktäckning bör möjliggöra en avsättning för att i första hand täcka mindre kreditförluster vid projektinvesteringslån. Låntagaren förutsätts stå för kursriskerna vid lånen. Om möjligt bör låntagarens valutaönskemål beaktas.

Lånetiden, liksom perioden för amorteringsfrihet, skall anpassas till ifrågavarande projekts penningflöde utgående från projektets totala finansiering samt investeringens ekonomiska och tekniska livslängd.

I projekt där kortfristig finansiering under byggnadstiden är svår att uppbringa skall lånen kunna utbetalas redan under byggnadstiden i likhet med Världsbankens praxis. Dylånga byggnadskreditiv inom systemet med nordiska projektinvesteringslån bör kunna lämnas av t. ex. nordiska affärsbanker.

Lånen bör i regel täcka endast en del av de totala investeringskostnaderna i enlighet med praxis hos investerings- och utvecklingsbanker.

3. Riskspridning

De nordiska projektinvesteringslånen skall lämnas i enlighet med en bankmässig värdering av låntagarens förmåga att återbetala lånet. Av denna anledning torde lån företrädesvis bli lämnade för finansiering av projekt i s. k. medelinkomstländer och statshandelsländer med relativt god kreditvärdighet. Även inom denna grupp finns ett stort antal länder för vilka projektinvesteringslånen medför förmånligare lånevillkor än om des-

sa gjorde en motsvarande upplåning på t. ex. euromarknaden. Projektinvesteringsslån till högriskländer bör lämnas endast ifall särskilda skäl föreligger.

För att sprida risktagandet i fråga om projektinvesteringsslån bör lånen lämnas till ett flertal länder.

4. Riskavlyftning

För att kommersiellt arbetande finansieringsinstitut och banker i Norden inom sin normala verksamhet skall kunna lämna här åsyftade projektinvesteringsslån kommer kreditriskerna att avlyftas från dessa banker och institut genom att ett särskilt riskavlyftningssystem med garantier av de nordiska ländernas inrättas. Projektinvesteringsslånen innebär ett risktagande som instituten och bankerna inte kan påta sig utan att försvaga sin kreditvärdighet. Detta gäller speciellt länderriskerna.

Nordiska investeringsbanken skall administrera riskavlyftningssystemet. Medlemsländernas garantier till investeringsbanken kan ges i garantiavtal mellan banken och vart och ett av medlemsländerna, innehållande procedurregler för betalningen m. m.

Garantierna lämnas av de nordiska länderna såsom ett pro rata åtagande i relation till det totala garantiansvaret. Härigenom svarar de enskilda länderna för Nordiska investeringsbankens eventuella kreditförluster vid projektinvesteringsslån i enlighet med den nordiska fördelningsnyckeln, dvs. i praktiken i förhållande till ländernas bruttonationalprodukt. Inbetalning av medlemsländernas garantiåtagande sker på anmodan av Nordiska investeringsbankens styrelse i anledning av kreditförluster som inte bedöms kunna täckas av de reserver som upprättas genom särskilda avsättningar för projektinvesteringsslån. Dessa kan åtminstone i början endast täcka begränsade kreditförluster, men utgör dock en viss buffert för att ländernas garantiåtagande gentemot Nordiska investeringsbanken inte i ett enskilt fall behövs tas i anspråk.

Medlemsländernas garantier täcker högst 95 % av eventuella kreditförluster vid enskilda projektinvesteringsslån. Vid projektinvesteringsskattier enligt nästföljande avsnitt kommer Nordiska investeringsbanken emellertid inte att bära en självrisk utan självrisken bärs härvid av det långivande finansieringsinstitutet.

Det är naturligt att Nordiska investeringsbanken, med de särskilda relationer som banken har till Världsbanken, de regionala utvecklingsbankerna och Internationella Valutafonden, vid beredningen av låneärenden införskaffar dessa instituts syn på länderriskfrågan samt i förekommande fall av finansieringsprojekt. Vidare förutsätts att ett samarbete avscende informations- och erfarenhetsutbyte även etableras med de nordiska exportgarantiinstitutet och andra berörda organ.

5. Långgivare vid projektinvesteringsslån och projektinvesteringsskattier

Olika finansieringsinstituts särskilda förutsättningar vid projektfinansiering bör utnyttjas inom systemet med nordiska projektinvesteringsslån.

I sin egenskap av existerande samnordisk bank med uppgift att bl. a. lämna långfristiga investeringsslån för projekt med nordiskt intresse är Nordiska investeringsbanken en naturlig långgivare vid projektinvesteringsslånen. Nordiska investeringsbanken har en liknande juridisk uppbyggnad som Europeiska investeringsbanken och andra ledande utvecklingsbanker. Nordiska investeringsbanken har genom sin exportkreditverksamhet redan i viss utsträckning engagerat sig i långgivning till u-länder. Vidare har

Nordiska investeringsbanken etablerad tillgång till de internationella kapitalmarknaderna.

Nordiska affärsbanker och andra finansieringsinstitut bör även kunna lämna projektinvesteringslån. Ett exempel är affärsbankers byggnadskreditiv och rörelsekrediter som en del av projektfinansiering.

Vid projektinvesteringslån från andra banker och finansieringsinstitut än Nordiska investeringsbanken beviljar Nordiska investeringsbanken inom beloppsramen för projektinvesteringslån garantier (projektinvesteringsgarantier), förutsatt att lånen uppfyller de krav och syften som uppställs för nordiska projektinvesteringslån, bl. a. att projektet är av nordiskt intresse.

Villkoren för Nordiska investeringsbankens projektinvesteringsgarantier såsom garantiavgiftens storlek och självriskandelen för garantitagaren fastställs av Nordiska investeringsbanken från fall till fall. Garantiavgiften förutsätts täcka Nordiska investeringsbankens administrationskostnader samt möjliggöra att en avsättning till den nämnda reserven för kreditförluster även sker avseende projektinvesteringsgarantier. Garantitagaren skall ha en självrisk vid projektinvesteringsgarantier på lägst 5 %.

6. Beloppsram för projektinvesteringslån

Enligt sina stadgar kan Nordiska investeringsbanken lämna lån och ställa garantier på upp till 250 % av sitt grundkapital, vilket för närvarande är 400 milj. SDR. Detta innebär en totalram för Nordiska investeringsbankens verksamhet på 1 000 milj. SDR.

Av Nordiska investeringsbanken lämnade projektinvesteringslån och projektinvesteringsgarantier skall ingå i Nordiska investeringsbankens balansräkning.

En beloppsram för utestående projektinvesteringslån och -garantier har fastställts, vilken begränsar volymen för dessa lån och garantier till en rimlig nivå i förhållande till Nordiska investeringsbankens totala låneverksamhet och upplåningsförutsättningar. Beloppsramen för projektinvesteringslån och -garantier avräknas inte mot nämnda ram på 1 000 milj. SDR, utan Nordiska investeringsbankens lånemöjligheter utökas med beloppsramen för den nya verksamheten.

Beloppsramen för utestående projektinvesteringslån och -garantier är 350 milj. SDR. Detta innebär att ca 25 % av Nordiska investeringsbankens totala utlåningsram inklusive den nya beloppsramen är avsatt för projektinvesteringslån. Ramen täcker behovet under en viss tid varefter ett nytt ställningstagande till systemet kan göras.

Kredit- och garantilöften vid projektinvesteringslån kan eventuellt medföra problemet att en given ram relativt snabbt tas i anspråk av löften vilka med all sannolikhet endast delvis kommer att resultera i lån eller garantier. På basen av erfarenheter av utfallet för lämnade löften skall Nordiska ministerrådet, efter framställning från Nordiska investeringsbanken, kunna medge att Nordiska investeringsbanken lämnar kredit- och garantilöften även utöver 350 milj. SDR. Medlemsländernas garantiansvar är dock maximerat till 332,5 milj. SDR.

7. Stadgcändring

Nordiska ministerrådet fastställer följande tillägg till Nordiska investeringsbankens stadgar:

a. Ett nytt andra stycke i § 6:

Därutöver kan banken ge projektinvesteringslån och ställa garantier för projektinvesteringslån (projektinvesteringsgarantier) enligt § 6A, upp till ett sammanlagt belopp motsvarande 350 miljoner SDR.

b. En ny § 6A:

Lån och garantier som beviljas för investeringar utanför de nordiska länderna kan, i enlighet med beslut härom av styrelsen, ges som projektinvesteringslån och projektinvesteringssgarantier. Medlemsstaterna täcker bankens förluster i anledning av sådana lån och garantier upp till följande belopp: Danmark 78,80 miljoner SDR, Finland 53,20 miljoner SDR, Island 2,99 miljoner SDR, Norge 59,85 miljoner SDR och Sverige 137,66 miljoner SDR. Medlemsländernas garanti täcker härvid högst 95 % av kreditförluster vid enskilt projektinvesteringslån. Inbetalning sker på anmodan av styrelsen i enlighet med avtal som ingås mellan banken och vart och ett av medlemsländerna.

Avsättningar skall göras för lämnade projektinvesteringslån och projektinvesteringssgarantier i en särskild kreditriskfond för att i första hand täcka förluster vid projektinvesteringslån och projektinvesteringssgarantier.

Stadgeändringarna träder i kraft den 1 juli 1982 under förutsättning av att länderna dessförinnan lämnat de förutsedda garantierna till banken.

Bilaga till
Förslag till ministerråds-
beslutet angående nordiskt
samarbete om projektexport

Stadgar för Nordiska projektexportfonden

1 § Fondens syfte

Fondens syfte är att stärka de nordiska företagens internationella konkurrenskraft genom att ge stöd till projekt där ett nordiskt intresse föreligger.

2 § Fondens verksamhetsområde

Fonden har till uppgift att stödja nordiska företag och organisationer i uppgörandet av förutsättnings- och lönsamhetsstudier i samband med internationella projekt (s. k. prefeasibility- och feasibility studier).

Fonden kan även stödja genomförandet av

1. nordiska och internationella seminarier inom områden och branscher, där nordiska företag är internationellt sett konkurrenskraftiga;
2. grundläggande marknadsundersökningar och studier av efterfrågesituationen i målområden, där ett nordiskt intresse för leveranser kan föreligga;
3. identifiering av nordiska kompetensområden såsom genom analyser av industrisektorer och konsulttjänster i Norden.

3 § Fondens befogenheter att lämna stöd

Fonden beslutar inom ramen för de medel, som är ställda till fondens förfogande, efter ansökan om stöd till projekt och program i enlighet med §§ 1 och 2 i dessa stadgar samt i enlighet med av Nordiska ministerrådet givna direktiv för fondens verksamhet.

Stöd beviljas inte till projekt inom Norden.

Stödet bör fördelas så, att en rimlig balans över tiden uppstår i fördelningen länderna emellan.

Stöd enligt § 2 i dessa stadgar kan ges för täckande av högst 50 procent av kostnaderna.

Stöd till förutsättnings- och lönsamhetsstudier i samband med internationella projekt enligt § 2 mom. 1 i dessa stadgar förutsätter att studierna är knutna till realiserandet av ett konkret projekt med sikte på en senare anbudsgivning i samband med projektet. Om anbud, som baseras på av fonden stödd studie, leder till att projektaffären realiserar, skall bidraget återbetalas. Fonden kan, om särskilda skäl föreligger, bevilja undantag från återbetalningsskyldigheten eller del därav. Återbetalade medel tillföres fonden.

4 § Fondens administration

Fondens styrelse består av två representanter för vardera Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige. Representanterna utses av vederbörande regering för en tid av tre år. Styrelsen är beslutsför när minst sex

ledamöter, som företräder minst fyra länder, är närvarande. Om närvarande representanter för två länder motsätter sig ett beslut, kan detta inte fattas. Vid styrelsens sammanträden äger Nordiska investeringsbanken vara företrädd genom en observatör.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande. Över styrelsens sammanträden skall protokoll föras.

Styrelsen anställer fondens sekretariat och utfärdar dess arbetsordning.

Ansökan om bidrag från fonden ställes till dess sekretariat.

För fonden gäller i fråga om budget, räkenskaper och revision m. m.

1. budgetreglemente för Nordiska ministerrådets budget
2. särskild instruktion för ekonomiförvaltningen vid Nordiska projektexportfonden fastställd av Nordiska ministerrådet.

Berättelse över verksamheten insänds årligen till Nordiska ministerrådet.

5 § Övrigt

Fonden skall ha sitt säte i Helsingfors.

Nordiska ministerrådet beslutar om ändringar, tillägg eller upphävande av dess stadgar.

Dessa stadgar träder i kraft [den 1 juli 1982].

NORDISK MINISTERRÅD
Sekretariat

Ministerrådets (Samarbeidsministrenes) møte 15. – 16. september 1981 ved Sunne i Sverige

Direktiv till Nordiska investeringsbanken avseende nordiska projektinvesteringslån

I syfte att begränsa risktagningen vid nordiska projektinvesteringslån samt minska risken för konkurrensförvrängningar fastställer Nordiska ministerrådet följande direktiv till Nordiska investeringsbanken. Direktiven är avsedda att gälla i inledningsskedet av den nya verksamheten och kan, när Nordiska investeringsbanken erhållit erfarenhet av verksamheten, ändras av ministerrådet på framställan av banken.

1. Nordiska investeringsbanken skall, i fall där det är möjligt och ändamålsenligt, eftersträva att projektinvesteringslån lämnas till eller garanteras av mottagarstat eller motsvarande (t. ex. centralbank).
2. Nordiska investeringsbanken skall särskilt uppmärksamma sådana projekt där samfinansiering kan komma till stånd med Världsbanken och andra internationella finansieringsorganisationer.
3. Utfästelser att lämna projektinvesteringslån eller -garantier skall i sin helhet avräknas mot beloppsramen för projektinvesteringslån.
4. Nordiska investeringsbanken skall inte lämna projektinvesteringssgarantier till andra banker eller finansieringsinstitut på bättre villkor än de som gäller avseende medlemsstaternas garantier till Nordiska investeringsbanken.
5. Nordiska investeringsbanken skall söka ett nära samarbete avseende informations- och erfarenhetsutbyte förutom med de nationella garantiinstituten även med berörda exportkreditinstitut, institut för riskkapitalinvesteringar i u-länder, biståndsmyndigheter och nationella exportfrämjande organisationer. Ändamålet härmed är bl. a. att minska risken för konkurrensförvrängning mellan företag i de nordiska länderna vid enskilda projektinvesteringslån. Särskild uppmärksamhet bör härvid fästas vid risken för konkurrensförvrängning i projekt där biståndsmedel kan komma till användning i samfinansiering med projektinvesteringslån.

NORDISK MINISTERRÅD
Sekretariatet

Utdrag
BESLUTNINGS-
PROTOKOLL

Ministerrådets (Samarbeidsministrenes) møte 28.februar 1982 i Helsingfors

2 Nordisk samarbeid om prosjekteksport

Gjennomføring av ministerrådsforslag om nordisk samarbeid om prosjekteksport.

Ministerrådet (SAM) besluttet følgende endringer i ministerrådsbeslutningene av 15–16. september 1981:

a) Ministerrådsbeslutning angående nordisk samarbeid om prosjekteksport.

Punkt D. Nordiska projektinvesteringslån, avsnitt 4, Riskavlyftning

1) Nest siste avsnitt på s. 7 gis følgende tillegg:

''Banken kan även utnyttja den redan gjorda reserveringen för kreditrisker (per 31.12.1981 8,0 miljoner SDR) till dess de särskilda avsättningarna för projektinvesteringslån bedöms vara tillräckligt stora. Eftersom projektinvesteringsslåneverksamheten bör vara självfinansierande bör banken eftersträva att de medel som tagits i anspråk för eventuella förluster på projektinvesteringslån från den allmänna reserveringen för kreditrisker återföras genom att banken avsätter motsvarande medel från framtida överskott på projektinvesteringsslåneverksamheten.''

2) Setningen som avslutter s. 7 og fortsetter på s. 8 gis følgende ordlyd:

''Medlemsländernas garantier täcker högst 90% av eventuella kreditförluster vid enskilda projektinvesteringslån.''

Avsnitt 5, Långgivare vid projektinvesteringslån och projektinvesteringsgarantier

3) Siste setning på s. 8 gis følgende ordlyd:

''Garantitagaren skall ha en självrisk vid projektinvesteringsgarantier på lägst 10%''.

Avsnitt 6, Beloppsram för projektinvesteringslån

4) Siste setning i 5. avsnitt på s. 9 gis følgende ordlyd:

''Medlemsländernas garantiansvar är dock maximerat till 315 milj. SDR.''

Avsnitt 7, stadgeändring:

5) I den vedtatte § 6A i stadger för Nordisk Investeringsbank erstattes 2. og 3. punktum med følgende ordlyd:

”Medlemsstaterna täcker bankens förluster i anledning av sådana lån och garantier upp till följande belopp: Danmark: 74655 miljoner SDR, Finland 50400 miljoner SDR, Island 2830 miljoner SDR, Norge 56700 miljoner SDR och Sverige 130415 miljoner SDR.

Medlemsländernas garanti täcker härvid högst 90 % av kreditförluster vid enskilt projektinvesteringslån.”